

“ ...

II. GEREKÇELER

13.06.2017 tarihli ve 7034 sayılı Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nin Kuruluşu Hakkında Kanun'un Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “orman vasıflılar da dâhil olmak üzere” ibaresinin Anayasaya aykırılığı

1. 7034 sayılı Kanun ile kurulan Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'ne iptali talep edilen düzenleme ile yer tahsisi yapılmıştır. Yapılan yer tahsisi, 7034 sayılı Kanuna ekli kroki ile belirtilen sınırlar içindeki tüm taşınmazları kapsamaktadır. Bedelsiz olarak tahsis edilen bu taşınmazlarda herhangi bir ayırım gözetilmemiş, orman vasfi taşıyanlar da Kanunla tahsis edilmiştir.

2. Kanunun dayanağı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti'nde Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nin Kurulmasına Dair Anlaşma"dır. İş bu anlaşmanın Yürürlük ve Sona Erdirme başlıklı 15. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca anlaşma on yıl süreyle yürürlükte kalacak ve Taraflardan herhangi biri bu Anlaşmayı sona erdirme niyetini, yürürlük süresi dolmadan en geç altı ay önce karşı tarafa diplomatik yollardan yazılı olarak bildirilmediği sürece beş yıllık süreler için kendiliğinden uzayacağı düzenlenmiştir.

3. Ormanların korunması ve geliştirilmesi Anayasanın 169. maddesi uyarınca devletin anayasal görevleri arasındadır. Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koymakla ve tedbirleri almakla yükümlüdür. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir. Gözetim anayasal olarak geniş bir çerçeveye sahiptir. Nitekim ormanların mülkiyeti devredilemeyeceği gibi, kullanım hakkında dahi sınırlama vardır. Devletçe yönetilen ve işletilen ormanlar, kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamamaktadır. Üniversite kurulmasında kamu yararı bulunmaktadır ancak bu kurulan üniversiteye tahsis edilen ormanlık arazinin nasıl kullanılacağına dair kanunda herhangi bir sınırlama veya belirlilik bulunmamaktadır. Bir başka deyişle ormanlık arazinin kamu yararı gözetilerek üniversiteye tahsis edilmiş olacağı düşünülse dahi ormanlık arazinin küçülmemesi, zarar görmemesi veya yok edilmemesiyle ilgili bir düzenleme bulunmamaktadır. Ormanlık arazinin korunmasına ilişkin bir düzenleme yapılmadan, herhangi bir güvence sağlanmadan bir başka deyişle tamamen güvenceden yoksun olarak tahsis edilmiş olmasında kamu yararı yoktur. Ormanlık araziye herhang bir inşaat yapılmayacağı, ormanlık arazinin yok edilmeyeceği gibi herhangi bir koşul getirilmeden yapılan tahsis anayasaya aykırıdır. Nitekim bu kullanım hakkı, ormanlık arazinin tamamen yok edilmesi anlamına da gelebilecektir. Anayasanın 169. maddesi ile ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçların genel ve özel af kapsamına alınamayacağı düzenlenmiştir. Ormanların yok edilmesi af çıkarılamayacak kadar önemsenmişken, yürürlük süresi 10 yıl olan bir anlaşma ile kullanım koşulları belirlenmeden ormanlık arazinin tahsis edilmesi kabul edilemez. İptali talep edilen

düzenleme Anayasa'nın 169. maddesinde düzenlenen ormanların korunması ve geliştirilmesi sorumluluğuna aykırılık teşkil eder bu sebeple iptali gerekir.

3. Anayasa'nın 2. maddesinde hukuk devleti ilkesi düzenlenmiştir. Kanunların kamu yararının sağlanması amacıyla genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Bu nedenle, kanun koyucunun hukuki düzenlemelerde kendisine tanınan takdir yetkisini anayasal sınırlar içinde adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ölçütlerini göz önünde tutarak kullanması gerekir (AYM Kararı: 2014/34E., 2014/79K. 9.4.2014). Kullanım şekline ilişkin herhangi bir belirleme olmayan iptali talep edilen düzenlemede kamu yararı gözetilmemiştir. Ormanların yok edilmesinin, orman arazisinin azaltılmasının, daraltılmasının telafisi mümkün değildir. Kuşkusuz, yasa koyucu takdir alanına giren değerlendirmelerde Anayasal ilkelere uygun düzenlemeler yapmak zorundadır. (AYM Kararı: 17/06/1992 E., 1992/22 K., 1992/40). İptali talep edilen bu düzenleme ile ormanlık araziye yok edilme riski taşıyan şekilde tahsisinde yasa koyucu kamu yararı gibi anayasal ilkeleri ve ormanların korunması gibi anayasal düzenlemeleri gözetmemiştir.

5. Yukarıda değinildiği üzere, Anayasa Mahkemesi kararlarında, yasama işlemlerinin amacının kamu yararını gerçekleştirmek olması gerektiği (AYM Kararı: 2007/105 E. 2008/75 K. 06/03/2008) bir nevi ön kabul olarak yer almaktadır. Ayrıca kanun koyucunun kamu yararı amacıyla yapacağı kanuni düzenlemelerin, düzenleme ile amaçlanan hizmetin gerekleri göz önünde tutularak, yapılan düzenlemede öngörülen nitelik ve kısıtlamalarla, gerçekleştirilmek istenilen hizmet arasında gerçekçi, nesnel ve zorunlu bir neden-sonuç ilişkisi kurulması gerektiği belirtilmiştir. (AYM Kararı: 1992/40 E., 1992/55 K., 31/12/1992). Hiçbir güvence belirlenmeksizin ormanlık arazinin tahsisine ilişkin düzenleme ile verilecek hizmet arasında gerçekçi, nesnel ve zorunlu bir neden-sonuç ilişkisi kurulmamıştır. İlgili arazinin tahsisinin zorunlu olduğu düşünülse dahi güvencesiz, ormanlık arzinin yok edilmeyeceği, daraltılmayacağı koşullarına yer vermeksizin yapılmaması gerekir. Nitekim kanunların amaçları açısından Anayasaya uygunluğu, kanunla erişilmek istenilen amacın Anayasada ifade bulan amaçlara ve devlet işlemlerinin tümünün yöneldiği nihai amaç niteliğinde olan kamu yararı amacına uygun olmasını ifade etmektedir (Merih ÖDEN, Türk Anayasa Hukukunda Eşitlik İlkesi, Yetkin Yayınları, Ankara 2003, s.206-207). İptali talep edilen düzenleme ile kamu yararı gözetilmemiştir, bu sebeplerle Anayasanın 2. maddesine aykırılık teşkil eder iptali gerekir.

6. Yukarıda açıklandığı üzere, 7034 sayılı Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin Kuruluşu Hakkında Kanun' un Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "orman vasıflılar da dahil olmak üzere" ibaresi, Anayasa'nın 2. ve 169. maddelerine aykırı olduğundan iptali gerekir.

III. YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA İSTEMİNİN GEREKÇESİ

7034 sayılı Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin Kuruluşu Hakkında Kanun'un Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "orman vasıflılar da dahil olmak üzere" ibaresi, Anayasa'nın 2. ve 169. maddelerine açıkça aykırıdır. Ormanlık arazilerin yok edilmesi, daraltılmasının telefisi yüzyılları alabilmektedir. Kamu yararına aykırı olan, telafisi mümkün olmayacak sonuçlara yol açacak bu düzenlemenin iptal davası sonuçlanana kadar yürürlüğünün durdurulması gerekmektedir.

Öte yandan, Anayasal düzenin hukuka aykırı kural ve düzenlemelerden en kısa sürede arındırılması, hukuk devleti sayılmanın en önemli gerekleri arasında sayılmaktadır. Anayasaya aykırılıkların sürdürülmesi, özenle korunması gereken hukukun üstünlüğü ilkesini de zedeleyecektir. Hukukun üstünlüğünün sağlanamadığı bir düzende, kişi hak ve özgürlükleri güvence altında sayılamayacağından, bu ilkenin zedelenmesi hukuk devleti yönünden giderilmesi olanaksız durum ve zararlara yol açacaktır.

Bu zarar ve durumların doğmasını önlemek amacıyla, Anayasaya açıkça aykırı olan ve iptali istenen hükmün iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüğünün de durdurulması istenerek Anayasa Mahkemesine dava açılmıştır.

IV. SONUÇ VE İSTEM

24 Haziran 2017 (Mükerrer) tarihli ve 30106 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 13.06.2017 tarihli ve 7034 sayılı Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin Kuruluşu Hakkında Kanun' un Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "orman vasıflılar da dahil olmak üzere" ibaresi Anayasanın 2. ve 169. maddelerine aykırı olduğundan iptaline ve uygulanmaları halinde giderilmesi güç ya da olanaksız zarar ve durumlar doğacağı için, iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesine ilişkin istemimizi saygı ile arz ederiz."